

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim w 2018 r.

31.10.2019 r.

361 mln zł

Łączny deficyt budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wyższy poziom wydatków niż dochodów w budżetach jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim skutkowało zbiorczo deficytem budżetowym, stanowiącym 4,7% dochodów ogółem. O deficycie zdecydował przede wszystkim ujemny wynik budżetów gmin i miasta Kielce.

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego

W 2018 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa świętokrzyskiego tj. gmin, powiatów, miasta na prawach powiatu (Kielce) oraz województwa wyniosły 7668,4 mln zł i w porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 9,9%. Wydatki wyniosły 8029,4 mln zł i w porównaniu z 2017 r. wzrosły o 15,0%. Rok budżetowy JST zamknęły deficytem w wysokości 361,0 mln zł – w 2017 r. deficyt JST wyniósł 1,6 ml zł.

W 2018 r. zarówno łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego, jak i wydatki były wyższe niż w roku poprzednim

Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2017	2018
	w mln zł			
DOCHODY				
Ogółem	3130,2	5621,2	6979,4	7668,4
Gminy	1837,6	3179,1	4162,5	4549,5
Miasto na prawach powiatu	507,6	918,2	1226,8	1275,1
Powiaty	612,4	1003,1	1076,3	1187,5
Województwo	172,6	520,8	513,8	656,3
rok poprzedni = 100				
Ogółem	110,1	108,0	107,8	109,9
Gminy	112,7	118,9	106,7	109,3
Miasto na prawach powiatu	113,7	113,8	110,1	103,9
Powiaty	108,1	106,9	103,1	110,3
Województwo	86,1	66,4	123,3	127,7
WYDATKI				
Ogółem	3172,9	6264,1	6981,0	8029,4
Gminy	1825,0	3644,2	4158,5	4762,3
Miasto na prawach powiatu	548,1	982,9	1268,5	1373,7
Powiaty	628,1	1076,0	1069,8	1190,6
Województwo	171,6	560,9	484,2	702,7
rok poprzedni = 100				
Ogółem	110,7	113,3	111,5	115,0
Gminy	108,5	124,9	112,3	114,5
Miasto na prawach powiatu	125,0	110,6	110,3	108,3
Powiaty	110,8	111,3	104,8	111,3
Województwo	95,4	74,4	126,0	145,1

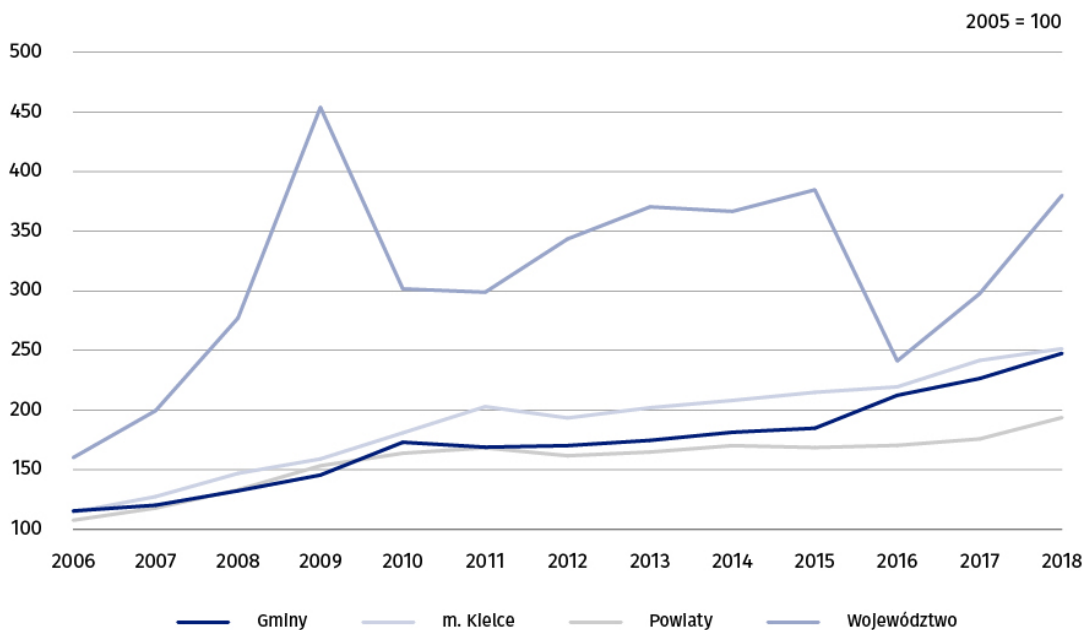
Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2017	2018
WYNIK BUDŻETÓW deficyt (-) / nadwyżka (+)				
Ogółem	-42,7	-642,9	-1,6	-361,0
Gminy	12,5	-465,1	4,0	-212,9
Miasto na prawach powiatu	-40,5	-64,7	-41,8	-98,6
Powiaty	-15,7	-73,0	6,5	-3,2
Województwo	1,0	-40,1	29,6	-46,3

Spośród 101 gmin województwa świętokrzyskiego, (bez miasta na prawach powiatu) 24 gminy uzyskały nadwyżkę budżetową, pozostałe 77 gmin zamknęło rok budżetowy deficytem. Wśród nich 70,1% stanowiły gminy, w których relacja deficytu do dochodów nie przekroczyła 10,0%. W przypadku budżetów powiatów 4 uzyskały nadwyżkę budżetową (kielecki, skarżyski, staszowski oraz ostrowiecki), pozostałe 9 zakończyło rok deficytem budżetowym.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego

W 2018 r. największy udział w strukturze dochodów ogółem JST uzyskały gminy (59,3%), ale ich udział zmniejszył się o 0,3 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększył się natomiast udział dochodów budżetu województwa (o 1,2 p.proc) i wyniósł 8,6%. Udział dochodów m. Kielce wyniósł 16,6% (o 1,0 p.proc. mniej niż w 2017 r.), a powiatów – 15,5% (o 0,1 p.proc więcej).

Wykres 1. Dochody budżetów JST w województwie świętokrzyskim

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 36,6% dochodów ogółem i wyniosły 2808,5 mln zł. W porównaniu z 2017 r. dochody własne wzrosły o 9,3%.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych gminach województwa świętokrzyskiego był dość mocno zróżnicowany i kształtował się od 15,4% w Radoszycach do 63,3% w Połańcu; równie duży udział odnotowano w Sitkówce-Nowinach (61,6%) oraz Sandomierzu (60,1%).

W strukturze dochodów własnych JST województwa świętokrzyskiego największy udział miały wpływy z podatków: dochodowego od osób fizycznych (41,3%), od nieruchomości (19,6%), od osób prawnych (4,9%) oraz dochody z majątku (4,7%).

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 36,6% dochodów ogółem

W 2018 r. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych do budżetów JST województwa świętokrzyskiego wpłynęło 1159,2 mln zł (o 11,6% więcej niż w 2017 r.). Nieznacznie wyższe były wpływy z podatku od nieruchomości, z tego tytułu do budżetów gmin i budżetu m. Kielce (katalog dochodów własnych samorządów powiatowych oraz województwa nie zawiera wpływów z podatku od nieruchomości) wpłynęło 549,5 mln zł, tj. o 0,4% więcej niż rok wcześniej. Z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wpłynęło do budżetów JST 137,5 mln zł i było to o 42,3% więcej niż w 2017 r. Natomiast dochody z majątku były mniejsze o 6,8% niż w 2017 r. i wyniosły 132,1 mln zł.

Jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 2117,4 mln zł, czyli o 3,2% więcej niż w 2017 r. oraz dotacje w kwocie 2742,5 mln zł, czyli o 16,3% więcej niż 2017 r. W efekcie, w strukturze dochodów ogółem, udział subwencji zmniejszył się z 29,4% do 27,6%, a z kolei udział dotacji wzrósł z 33,8% do 35,8%.

Tablica 2. Dochody JST w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy	Miasto na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Dochody ogółem	7668,4	4549,5	1275,1	1187,5	656,3
Dochody własne	2808,5	1624,4	667,8	355,3	161,0
w tym:					
podatek od nieruchomości	549,5	439,7	109,8	–	–
podatek dochodowy od osób fizycznych	1159,2	658,9	285,3	177,8	37,2
podatek dochodowy od osób prawnych	137,5	25,6	17,4	5,4	89,1
dochody z majątku	132,1	59,4	54,2	13,5	5,0
Dotacje ogółem	2742,5	1730,4	330,3	333,2	348,6
Subwencja ogólna	2117,4	1194,7	277,0	499,0	146,7

W 2018 r. gminy uzyskały: dochody własne na poziomie – 1624,4 mln zł (57,8% dochodów własnych ogółem JST), subwencję ogólną w wysokości – 1194,7 mln zł (56,4% subwencji ogółem JST) oraz dotacje na poziomie – 1730,4 mln zł (63,1% dotacji ogółem JST). Były to najwyższe wpływy spośród jednostek wszystkich szczebli samorządu terytorialnego.

Najniższe dochody własne i najmniej środków z tytułu subwencji ogólnej uzyskał samorząd województwa – odpowiednio: 161,0 mln zł (5,7% dochodów własnych ogółem) i 146,7 mln zł (6,9% subwencji ogółem JST). Z kolei najmniej środków z tytułu dotacji, spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, uzyskały m. Kielce – 330,3 mln zł (14,0% dotacji ogółem JST) oraz samorzady powiatowe – 333,2 mln zł (14,1%).

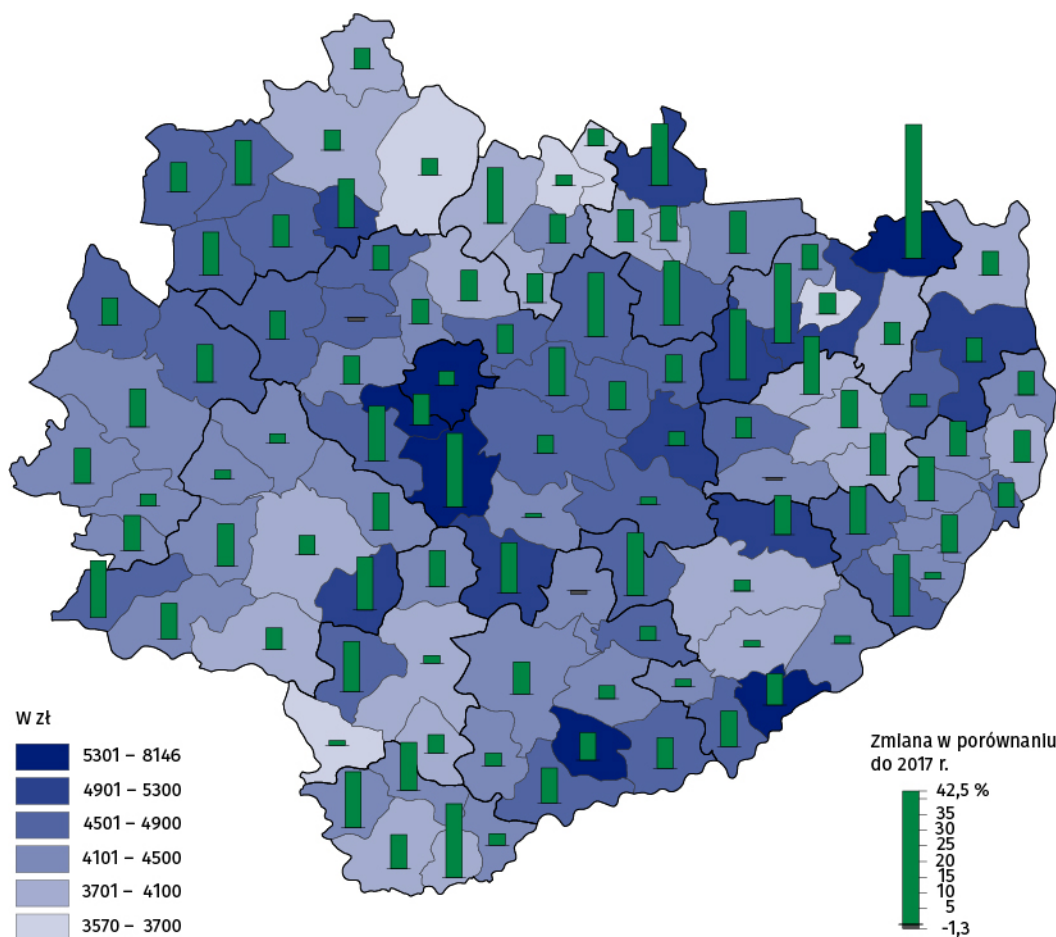
W 2018 r. dochody JST na 1 mieszkańca wyniosły 6162 zł tj. o 577 zł więcej niż w 2017 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wartość tego wskaźnika w 2018 r. dla poszczególnych jednostek kształtowała się następująco: gminy – 4341 zł (o 386 zł więcej niż w 2017 r.), m. Kielce – 6495 zł (o 278 zł więcej niż w 2017 r.), powiaty – 1133 zł (o 110 zł więcej niż w 2017 r.), województwo – 527 zł (o 116 zł więcej niż w 2017 r.).

Wśród gmin najwyższy dochód na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Sitkówka-Nowiny (8146 zł) oraz Połaniec (6518 zł), najniższe zaś w gminach: Skarżysko-Kamienna (3570 zł), Stąporków (3603 zł), Skarżysko kościelne (3636 zł), Ostrowiec Świętokrzyski oraz Działoszyce (po 3674 zł).

Wśród powiatów najwyższy dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie opatowskim (2084 zł), a najniższy w powiecie kieleckim (795 zł) oraz staszowskim (923 zł).

Dochody JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 94,0% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

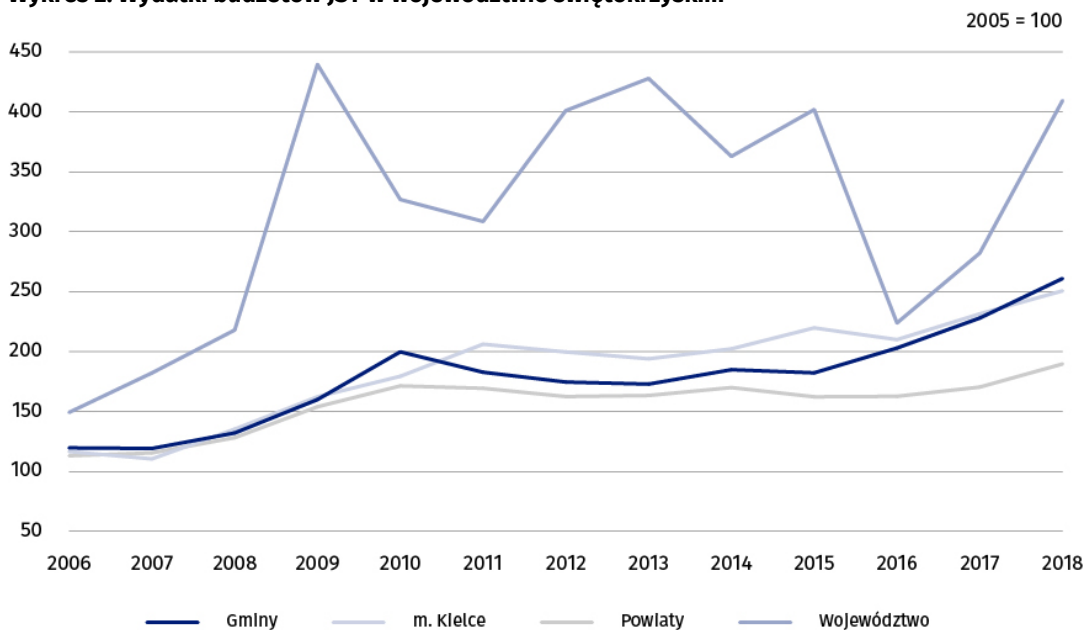
Mapa 1. Dochody budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2018 r.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

Struktura udziału wydatków jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w wydatkach ogółem JST była zbliżona do struktury dochodów. W 2018 r. największy udział w strukturze wydatków ogółem uzyskały gminy (59,3%), ale były one mniejsze o 0,3 p.proc

Wykres 2. Wydatki budżetów JST w województwie świętokrzyskim

w stosunku do 2017 r. Zwiększył się natomiast udział wydatków budżetu województwa (o 1,9 p.proc) i wyniósł 8,8%. Udział wydatków m. Kielce wyniósł 17,1% (o 1,1 p.proc. mniej niż w 2017 r.), a powiatów – 14,8% (o 0,5 p.proc mniej).

Tablica 3. Wydatki JST w 2018 r.

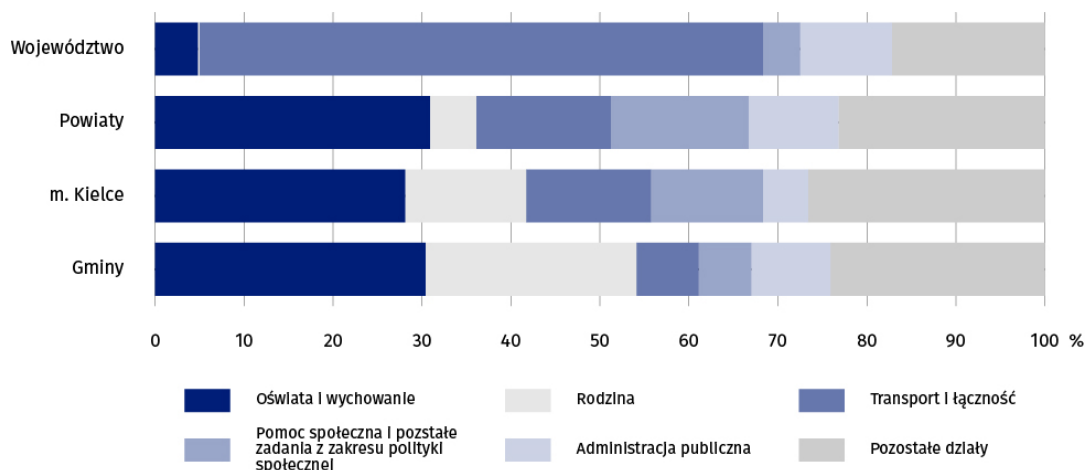
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy	Miasto na prawach powiatu	Powiaty	Woje-wództwo
	w mln zł				
Wydatki ogółem	8029,4	4762,3	1373,7	1190,6	702,7
Wydatki bieżące	6274,1	3814,5	1152,8	990,2	316,6
w tym:					
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	2691,3	1483,9	475,3	621,3	110,8
świadczenia na rzecz osób fi-zycznych	1483,9	1224,0	217,5	38,8	3,7
zakup materiałów i usług	1191,3	672,0	281,9	184,6	52,8
dotacje	568,8	248,6	114,1	76,6	129,6
obsługa długu publicznego	65,7	33,1	19,9	8,9	3,8
Wydatki majątkowe	1755,3	947,9	220,9	200,4	386,1
w tym inwestycyjne	1729,6	941,3	218,4	199,9	370,1

Główne obciążenie budżetów JST stanowiły wydatki bieżące. W 2018 r. osiągnęły one kwotę 6274,1 mln zł, co stanowiło 78,1% wydatków ogółem. W skali roku łączne wydatki bieżące wzrosły o 4,9%. Na wydatki majątkowe JST przeznaczyły 1755,3 mln zł, tj. o 76,0% więcej niż w 2017 r. Wydatki majątkowe stanowiły 21,9% wydatków ogółem i prawie w całości (98,5%) były przeznaczone na inwestycje.

Porównując struktury wydatków dla poszczególnych szczebli JST można zauważyć, że udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem dla gmin, miasta na prawach powiatu i powiatów kształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł od 80,1% do 83,9%. Podczas gdy udział wydatków bieżących w budżecie województwa wyniósł 45,1%. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń stosunkowo najwięcej przeznaczyły powiaty (52,2%), a najmniej województwo (15,8%). W budżetach gmin ten rodzaj wydatków stanowił 31,2% wydatków ogółem, a w m. Kielce – 34,6%. Na inwestycje największą część środków budżetowych przeznaczył samorząd województwa (52,7% wydatków ogółem), natomiast gminy, m. Kielce oraz powiaty na ten cel przeznaczyły od 15,9% do 19,8% wydatków ogółem.

Główne obciążenie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące – 78,1% wydatków ogółem

Wykres 3. Wydatki budżetów JST według działów w 2018 r.

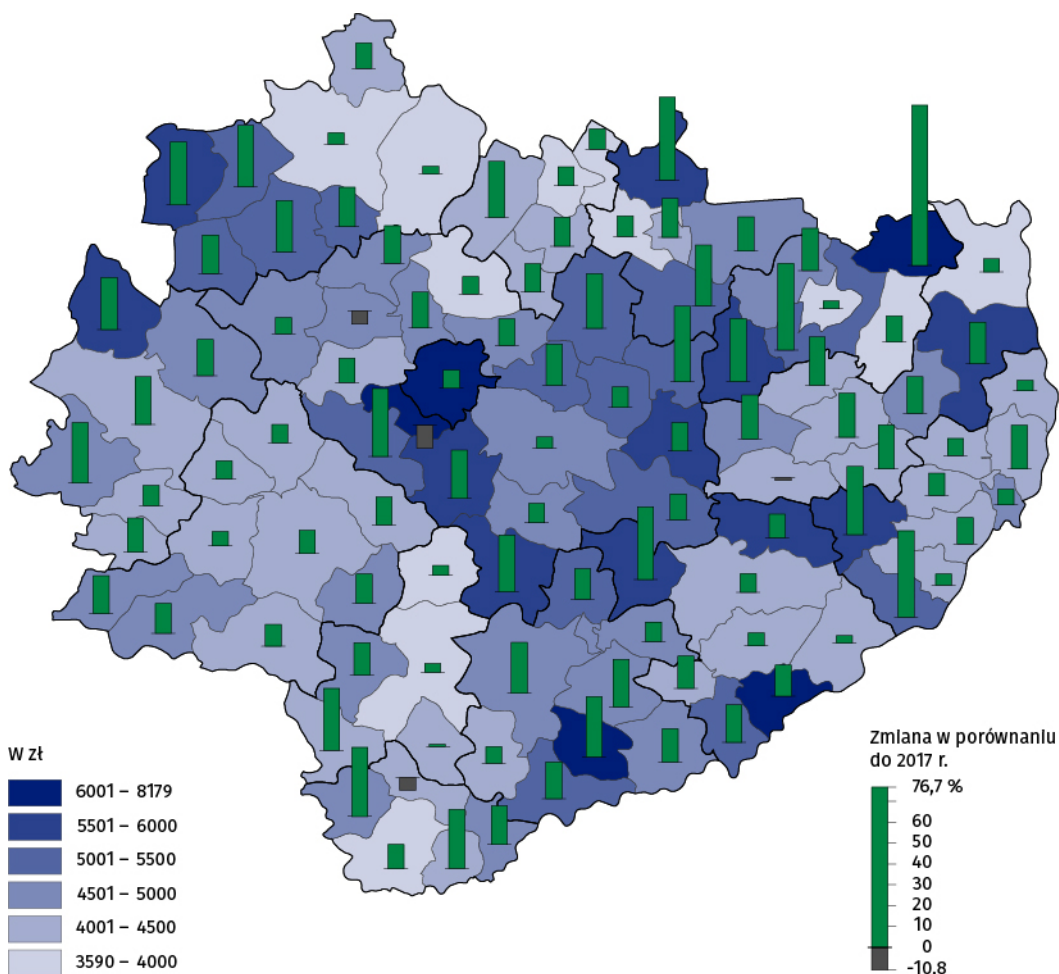
W gminach udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 2,9% w Osieku do 42,8% w Bałtowie.

W strukturze wydatków budżetów JST według działów najczęściej środków przeznaczono na oświatę i wychowanie (27,9% wydatków ogółem); dużą część środków przekazano w ramach działu rodzina (17,2%) oraz transport i łączność (14,3%). Ponadto istotną część wydatkowano także na: administrację publiczną (8,6%), pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (8,3%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (6,0%).

W 2018 r. wydatki JST na 1 mieszkańca wyniosły 6452 zł tj. o 866 zł więcej niż w 2017 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W gminach wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 4544 zł i były o 592 zł większy niż w roku poprzednim. W pozostałych jednostkach wyniósł: m. Kielce 6997 zł (o 569 zł więcej niż w 2017 r.), powiaty – 1136 zł (o 119 zł więcej niż w 2017 r.), województwo – 565 zł (o 178 zł więcej niż w 2017 r.).

W 2018 r. wydatki JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 95,6% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2018 r.

Wśród gmin najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminach: Sitkówka-Nowiny (8179 zł), Połaniec (7187 zł), Bałtów (7104 zł) oraz m. Kielce (6997 zł); najniższe zaś w gminach Skarżysko-Kamienna (3590 zł) oraz Ostrowiec Świętokrzyski (3600 zł).

Wśród powiatów najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie opatowskim (2120 zł), a najniższe w powiecie kieleckim (759 zł) oraz staszowskim (878 zł).

Opracowanie merytoryczne:
Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych
Dominik Górski
tel.: 41 249 96 26
e-mail: d.gorski@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych
Informatorium Statystyczne
tel.: 41 249 96 23, 41 249 96 24
e-mail: i.boksa-nowak@stat.gov.pl
m.szczepanek@stat.gov.pl

Współpraca z mediami:
Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych
Aneta Królik
tel.: 41 249 96 22
e-mail: a.krolik@stat.gov.pl

www.kielce.stat.gov.pl

@Kielce_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2017](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[STRATEG](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Finanse publiczne](#)